

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНЖЕНЕРІЇ ТА ЕНЕРГЕТИКИ
КАФЕДРА АГРОІНЖЕНЕРІЇ ТА ТЕХНІЧНОГО СЕРВІСУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для проходження
«ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ»

(для студентів ОС «Магістр» факультету інженерії та енергетики
денної та заочної форм навчання спеціальності
208 - «Агроінженерія» та Н7 - «Агроінженерія»)

Укладачі: Заєць М. Л. – к.т.н., доцент, доцент кафедри агроінженерії та технічного сервісу Поліського національного університету;
Грудовий Р.С. - к.т.н., доцент, доцент кафедри агроінженерії та технічного сервісу Поліського національного університету;
Ситняківська С. М. – д.п.н., професор, професор кафедри іноземних мов Поліського національного університету.

Рецензенти: Борак К. В., - д.т.н. професор, заступник директора з навчальної роботи Житомирського агротехнічного фахового коледжу

Савченко В. М. к.т.н., доцент, доцент кафедри агроінженерії та технічного сервісу Поліського університету.

Методичні рекомендації затверджені кафедрою агроінженерії та технічного сервісу протокол № 3 від «01» вересня 2026 р., та навчально-методичною комісією факультету інженерії та енергетики Поліського національного університету протокол №1 від « 01 » вересня 2026 р.

Методичні рекомендації для проходження переддипломної практики для студентів ОС «Магістр» факультету інженерії та енергетики денної та заочної форм навчання спеціальності Н7 - «Агроінженерія» галузь знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина» складена на основі розробленої робочої програми.

Вступ

Підготовка магістрів за спеціальністю Н7 "Агроінженерія" відповідно до змісту освітньо-професійної програми "Агроінженерія" містить цикл професійної підготовки, якій містить практичну складову. Вона складається з переддипломної практики.

Переддипломна практика - це вид роботи, спрямований на розширення та закріплення теоретичних і практичних знань, отриманих студентами в процесі навчання, удосконалення навичок проектної і експертної діяльності, розширення і структурування матеріалу для підготовки кваліфікаційної роботи, що становить основну її частину.

Переддипломна практика спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, вдосконалення практичних навичок і умінь в роботі за обраною спеціальністю та є заключною частиною навчального циклу під час здобуття другого магістерського рівня вищої освіти з агроінженерії за освітньо-професійною програмою " Агроінженерія".

Переддипломна практика має велике значення для виконання дипломної роботи і для підготовки до майбутньої професійної діяльності.

Розроблені методичні рекомендації до проведення зазначеної практики магістрів, які навчаються за освітньо-професійною програмою "Агроінженерія" розроблені відповідно до вимог, викладених у таких документах:

Закон України "Про вищу освіту" № 1556- VII від 01.07.2014 р.(зі змінами);

Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти" № 392-IX від 18.12.2019 р.

Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 "Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти" зі змінами у постановах Кабінету Міністрів України № 674 від 27.09.2016 р. та № 53 від 01.02.2017 р.;

Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня освіти, ступеня вищої освіти - магістр, галузі знань - Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина» спеціальності - Н7 «Агроінженерія».

Кодекс законів про працю України (зі змінами);

Освітньо-професійна програма підготовки магістрів в галузі знань - Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина» спеціальності - Н7 «Агроінженерія»;

Навчальний план із підготовки магістрів в галузі знань - Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина» спеціальності - Н7 «Агроінженерія»;

Положення про організацію практики студентів у Поліському національному університеті.

Методичні рекомендації до проведення переддипломної практики містять розділи:

- мета та завдання практики;
- характеристика сформованих компетентностей;
- зміст і структура практики;
- організація і терміни проведення практики;
- керівництво і контроль проходження практики;
- звітність за результатами практики, її захист та підсумковий контроль.

Тематика головних завдань практики повинна відповідати науковим напрямам роботи кафедри агроінженерії та технічного сервісу, а також відповідати завданням, які мають практичне і прикладне значення для сфери агроінженерії, аграрного виробництва та науки.

1. Мета і завдання переддипломної практики

Метою переддипломної практики є поглиблення, закріплення, узагальнення та систематизація теоретичних знань, отриманих здобувачем в процесі вивчення професійно-орієнтованих дисциплін, формування загальних і спеціальних компетентностей, отримання практичних навичок самостійної практичної діяльності, насамперед в розв'язуванні професійних та наукових проблемних завдань, а також розвиток навичок використання фахової іноземної мови для здійснення професійної та наукової комунікації, опрацювання сучасних міжнародних наукових джерел, технічної документації та представлення результатів дослідження.

Завданнями переддипломної практики є:

- набуття досвіду в проведенні аналізу складних управлінських задач та проблем в сфері сільськогосподарського виробництва.
- набуття компетентностей самостійної роботи зі збирання та оброблення статистичної, економічної та технічної інформації, набуття навичок з опрацювання наукових публікацій, технічної документації, стандартів і рекомендацій також і іноземною мовою;
- збирання, аналіз та узагальнення практичного матеріалу в межах поставлених завдань в обраній предметній сфері магістерської дипломної роботи;
- набуття навичок із виявлення проблем в організації системи функціонування підприємства, пошуку рішень щодо її оптимізації;
- формування навичок використання іноземної мови для опрацювання технічної, нормативної та науково-технічної документації, інструкцій з експлуатації обладнання, технічних

специфікацій, професійної літератури й цифрових інформаційних ресурсів у сфері агроінженерії .

Під час переддипломної практики студент повинен виконати:

- аналіз існуючої організаційної структури підприємства;
- аналіз достовірності отриманих результатів;
- порівняння отриманих результатів із результатами аналогічних організацій (підприємств);
- пропозиції щодо модернізації існуючої організаційної системи на підприємстві за погодженням із керівництвом;
- завдання з фахової іноземної мови (див. структура звіту та Додаток Ж).

2. Характеристика сформованих компетентностей та результатів навчання

Характеристика сформованих компетентностей базується на положеннях, визначених у стандарті вищої освіти за освітньо-професійною програмою за спеціальністю Н7 "Агроінженерія". Ця характеристика передбачає загальні та спеціальні компетентності, яким ставиться у відповідність результати навчання:

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння аспектів професійної діяльності.
- ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 5. Здатність працювати в команді.
- ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність розв'язувати складні управлінські задачі та проблеми в сфері аграрного виробництва.

СК 2. Здатність здійснювати наукові та прикладні дослідження для створення нових та удосконалення існуючих технологічних систем сільськогосподарського призначення, пошуку оптимальних методів їх експлуатації. Здатність застосовувати методи теорії подібності та аналізу розмірностей, математичної статистики, теорії масового обслуговування, системного аналізу для розв'язування складних задач і проблем сільськогосподарського виробництва.

СК 3. Здатність використовувати сучасні методи моделювання технологічних процесів і систем для створення моделей механізованих

технологічних процесів сільськогосподарського виробництва.

СК 4. Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комп'ютерних технології для вирішення професійних завдань.

СК 5. Здатність розв'язувати задачі оптимізації і приймати ефективні рішення з питань використання машин і техніки в рослинництві, тваринництві, зберіганні, первинній обробці і транспортуванні сільськогосподарської продукції.

СК 6. Здатність проектувати й використовувати мехатронні системи машин і засоби механізації аграрного виробництва.

СК 7. Здатність проектувати, виготовляти і експлуатувати технології та технічні засоби виробництва, первинної обробки, зберігання та транспортування сільськогосподарської продукції.

СК 8. Здатність використовувати методи управління й планування матеріальних та пов'язаних з ними інформаційних і фінансових потоків для підвищення конкурентоспроможності підприємств.

СК 9. Здатність прогнозувати і забезпечувати технічну готовність сільськогосподарської техніки.

СК 10. Здатність організовувати процеси аграрного виробництва на принципах систем точного землеробства, ресурсозбереження, оптимального природокористування та охорони природи; використовувати сільськогосподарські машини та енергетичні засоби, що адаптовані до використання у системі точного землеробства.

СК 11. Здатність до отримання і аналізу інформації щодо тенденцій розвитку аграрних наук, технологій і техніки в аграрному виробництві.

СК 12. Здатність використовувати сучасні принципи, стандарти та методи управління якістю, забезпечувати конкурентоспроможність технологій і машин у виробництві сільськогосподарських культур.

СК 13. Здатність використовувати нормативно-законодавчу базу з метою правового захисту об'єктів інтелектуальної власності, які розробляються та знаходяться в господарському обігу.

СК 14. Здатність гарантувати екологічну безпеку у сільськогосподарському виробництві.

СК 15. Здатність комплексно впроваджувати організаційно-управлінські і технічні заходи зі створення безпечних умов праці в АПК.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Володіти комплексом необхідних гуманітарних, природничо-наукових та професійних знань, достатніх для досягнення інших результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою.

ПРН 2. Розробляти енергоощадні, екологічно безпечні технології виробництва, первинної обробки і зберігання сільськогосподарської продукції.

ПРН 3. Знати, розуміти і застосовувати норми законодавства, що

стосуються професійної діяльності.

ПРН 5. Приймати обґрунтовані управлінські рішення для забезпечення прибутковості підприємства.

ПРН 8. Створювати фізичні, математичні, комп'ютерні моделі для вирішування дослідницьких, проектувальних, організаційних, управлінських та технологічних задач.

ПРН 9. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та сучасні інформаційні технології для вирішення професійних завдань.

ПРН 10. Приймати ефективні рішення щодо складу та експлуатації комплексів машин.

ПРН 13. Здійснювати ефективне управління та оптимізацію матеріальних потоків.

ПРН 14. Забезпечувати роботу здатність і справність машин.

ПРН 15. Впроваджувати системи точного землеробства, машини і засоби механізації та вибирати режими роботи машинно-тракторних агрегатів для механізації технологічних процесів у рослинництві.

ПРН 16. Створювати і оптимізувати інноваційні техніко-технологічні системи в рослинництві, тваринництві, зберіганні продукції і технічному сервісі.

ПРН 17. Здійснювати управління якістю в аграрній сфері, обґрунтовувати показники якості сільськогосподарської продукції, техніки та обладнання.

ПРН 18. Застосовувати багатокритеріальні моделі прийняття рішень у детермінованих умовах та в умовах невизначеності під час вирішення професійних завдань.

ПРН 20. Розробляти і реалізувати ресурсощадні та природоохоронні технології у сфері діяльності підприємств АПК.

ПРН 21. Розробляти заходи з охорони праці в сферах аграрного виробництва відповідно до чинного законодавства.

3. Зміст і структура переддипломної практики

Переддипломна практика магістерської підготовки за освітньо-професійною програмою "Агроінженерія" проводиться в наукових установах, організаціях чи підприємствах, що працюють у сфері сільського господарства.

Переддипломна практика відбувається у вигляді створення та просування реальних пропозицій, які виконуються студентом у межах затвердженої теми дипломної роботи із врахуванням інтересів і можливостей підрозділів та організацій, в яких вона проходить.

Тема роботи є першою, практичною частиною дипломної роботи. Аналіз об'єкта проектування, збір та обробка статистичної, економічної та технічної інформації є основою для написання першого та частково другого розділів дипломної роботи.

Зміст переддипломної практики визначається її керівником на основі навчального плану спеціалізованої магістерської програми і відображається в індивідуальному плані студента.

Праця здобувача вищої освіти у період практики організовується відповідно до логіки роботи над магістерською дипломною роботою та освоєння компетентностей проектної та експертної діяльності. Здобувачі вищої освіти працюють із документами та іншою доступною інформацією, що характеризує діяльність підприємства.

Здобувач вищої освіти під час проходження переддипломної практики зобов'язаний:

- повністю виконати завдання, передбачені програмою практики, враховуючи індивідуальне завдання;
- виконувати чинні на підприємстві правила внутрішнього розпорядку;
- пройти інструктаж і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- відвідувати збори, що проводяться на підприємстві (збори трудового колективу, акціонерів, пайовиків тощо);
- виконувати та нести відповідальність за виконану роботу на підприємстві за дорученням керівника практики нарівні зі штатними співробітниками;
- вести щоденник практики за етапами її проходження;
- подати на кафедру письмовий звіт про виконання переддипломної практики та індивідуального завдання разом із відгуком, підписаним керівником (куратором) практики від підприємства;
- захистити основні положення, відображені у звіті.

Таблиця 1

Етапи та зміст переддипломної практики

Розділи практики	Назва теми, зміст занять, завдань, робіт
1	2
І етап «Організаційний»	
1. Організаційно підготовча робота	1.1. Загальні збори здобувачів вищої освіти; 1.2. Ознайомлення здобувачів вищої освіти з програмою практики; 1.3. Оформлення відповідної документації (підписання договорів із базами практики); 1.4. Ознайомлення здобувачів вищої освіти з об'єктом практики і видача завдань; 1.5. Інструктаж з техніки безпеки.
II етап «Практично-виробничий»	
2. Знайомство з базою	2.1. Правила внутрішнього розпорядку, інструктаж з техніки

практики	безпеки; 2.2. Функції інженера-механіка на підприємстві; 2.3. Сучасний стан сільськогосподарського виробництва і перспективи його розвитку; 2.4. Форми власності господарств та типи сільськогосподарських підприємств, їх організаційні основи; 2.5. Структура управління підприємством 2.6. Вивчення первинної документації з питань машино-використання в рослинництві, в тваринництві та в переробній галузі. 2.7. Вивчити організацію диспетчерської служби господарства в області управління використанням МТП, машин та обладнання для тваринництва та переробної галузі.
3. Знайомство з технологіями виробництва продукції рослинництва	3.1. Інструктаж з техніки безпеки; 3.2. Інтенсивна технологія вирощування зернових культур та засоби її механізації. Способи, технології та сучасні засоби збирання зернових культур. Механізація післязбиральної доробки зерна. 3.3. Технології вирощування і збирання коренебульбоплодів та засоби їх механізації. Способи, технології та сучасні засоби збирання коренебульбоплодних культур. 3.4. Прогресивні технології вирощування, збирання і заготівлі кормових культур та засоби їх механізації. Сучасна система машин для заготівлі сіна за різними технологіями, зеленого корму, силосу, сінажу, трав'яного борошна, трав'яної різки. 3.5. Технології вирощування олійних та прядивних культур та засоби їх механізації. Способи, технології та засоби механізації при збиранні олійних та прядивних культур. 3.6. Інтенсивна технологія вирощування і збирання хмелю та засоби її механізації. Особливості застосування механізмів при післязбиральній доробці шишок хмелю.
4. Знайомство з технологіями виробництва продукції тваринництва	4.1. Інструктаж з техніки безпеки; 4.2. Вивчення прогресивних технологічних процесів виробництва: м'яса, молока, подачі води тощо. Оцінити баланс сировинних ресурсів, якості виробленої продукції. 4.3. Вивчити та спрогнозувати потребу у ресурсах (енергії, сировини, часу, обслуговуючому персоналі). 4.4. Проаналізувати шляхи і схеми постачання подачі електроенергії та оцінити категорії надійності енергоспоживачів, організацію закупівлі та споживання ПММ. 4.5. Проаналізувати структуру енергоспоживання. Оцінити потребу у тепловій енергії та зазначити джерела теплоенергетики. Структура виробництва і споживання механічної енергії для виробництва яєць та вирощування ремонтного молодняку;
5. Знайомство з технологіями переробки і	5.1. Інструктаж з техніки безпеки; 5.2. Технологічні процеси переробки і зберігання продукції

зберігання сільськогосподарської продукції	рослинництва та тваринництва; 5.3. Машини та обладнання для механізації переробки і зберігання с.-г. продукції; 5.4. Екскурсії на базові підприємства з переробки та зберігання с.-г. продукції.
6. Ремонтно-обслуговуюча база сільськогосподарського підприємства	6.1. Інструктаж з техніки безпеки; 6.2. Вивчення організацію інженерно-технічної служби (ІТС). Виконати аналіз діяльності ІТС господарства: наявність фахівців, матеріально-технічної бази ІТС господарства 6.3. Технічне обслуговування та ремонт сільськогосподарської техніки; 6.4. Обладнання та забезпечення майстерні з технічного обслуговування і ремонту с.-г. техніки; 6.5. Організація зберігання сільськогосподарської техніки, дотримання норм санітарії, гігієни праці, охорони праці та навколишнього середовища; 6.6. Екскурсія на машинний двір бази практики з метою ознайомлення з організацією проведення технічного обслуговування, ремонту та зберігання с.-г. техніки.
7. Робота з професійними джерелами (іноземною мовою)	7.1. Опрацювати не менше 3 англомовних документів (технічний опис, інструкція з експлуатації, інструкція з ремонту і т.п. бажано за тематикою магістерського дослідження) сільськогосподарської техніки підприємства бази практики; 7.2. На основі опрацьованих документів скласти глосарій із 30 професійних термінів українською та англійською мовами (див. Додаток Ж), що передбачено завданнями практики;
III етап «Заключний»	
8. Організаційно підготовча робота	8.1. Оформлення документації відповідно до вимог програми практики на базі практики; 8.2. Оформлення звіту та щоденника з переддипломної практики; 8.3. Представлення звіту та щоденника практики керівникові практики від університету на перевірку; 8.4. Підготовка доповіді, захист звіту.

Загальний обсяг переддипломної практики становить чотири кредити ЄКТС, 120 годин.

4. Організація та терміни проведення практики

Місце і організація проведення практики. Практика проводиться у сільськогосподарських підприємствах, фермерських господарствах, базових господарствах та структурних підрозділах ВНЗ, на підприємствах з агротехсервісу.

Здобувачі вищої освіти виконують обов'язки того фахівця, посаду якого вони займають, а також у відповідності з завданням практики.

Місце і організація проведення практики. Базами переддипломної

практики можуть бути сучасні сільськогосподарські підприємства, підприємства агротехнічного сервісу, виробничі підрозділи навчальних закладів і науково-дослідних установ та підприємств різних форм власності, діяльність яких відповідає профілю спеціальності студентів.

З базовими сільськогосподарськими підприємствами укладається угода на основі діючого Положення про практику.

На період практики студенту видається індивідуальне завдання для вивчення окремих питань, пов'язаних з механізацією даного виробництва. Зміст завдання визначається, виходячи з характеру роботи, яка виконується здобувачами вищої освіти на робочому місці. Індивідуальне завдання розробляється колективами кафедр, що керують практиками.

На підставі програми практики навчальним закладом розробляються робочі програми для проходження практики в залежності від рекомендованих баз практики і вимог, які ставляться до практичної підготовки магістрів.

Робоча програма повинна охоплювати всі види робіт, передбачених програмою підготовки фахівця, з урахуванням специфіки аграрного підприємства. У програмі вказуються робочі місця, які повинні займати студенти, види і термін роботи на кожному з них. У програмі необхідно передбачити вивчення всіх питань механізації виробничої діяльності аграрного підприємства (фермерського), а також виробничі екскурсії, які проводяться з метою вивчення студентами нової техніки і технології. Екскурсії проводяться на сучасні аграрні підприємства (фермерські) та підприємства агротехсервісу.

Робочі програми розглядаються деканатами, погоджуються із аграрними підприємствами і затверджуються деканом.

З урахуванням спеціалізації і зональних умов в програму практики можуть бути внесені відповідні корективи.

5. Керівництво та контроль проходження практики

Загальне методичне керівництво практикою здійснюється випускаючими структурними підрозділами: кафедрою агроінженерії та технічного сервісу. Загальне керівництво переддипломної практикою здійснює гарант освітньо-професійної програми, завідувач випускової кафедри та один із викладачів кафедри.

Керівник практики від кафедри надає здобувачу вищої освіти організаційне сприяння та методичну допомогу у вирішенні завдань у процесі виконання дослідження.

Керівник практики від кафедри:

- здійснює навчально-методичне керівництво практикою;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом здобувачів вищої освіти на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання необхідних документів (направлення;

щоденника, що містить інформацію про програму практики, календарний план; індивідуальних завдань тощо);

- повідомляє про систему звітності про практику, яка затверджена кафедрою агроінженерії та технічного сервісу;
- у складі комісії приймає звіти студентів із практики за необхідності, подає завідувачу кафедри письмові пропозиції щодо поліпшення організації практики.

На місця проходження практики декан направляє для керівництва практикою викладачів відповідних спеціальних дисциплін.

Вищезазначені викладачі беруть участь у розподілі і переміщенні здобувачів вищої освіти по робочих місцях (посадах) відповідно до програми практики, здійснюють контроль за виконанням плану, консультують здобувачів вищої освіти, а також надають їм методичну допомогу у виконанні індивідуальних завдань і веденні звіту-щоденника.

Відповідальність за організацію практики покладається на керівника аграрного підприємства, а загальне керівництво – на одного з провідних спеціалістів, які забезпечують виконання програми практики здобувачами вищої освіти. Вони надають їм необхідну допомогу, беруть участь у створенні умов праці і побуту, готують відгуки про виробничу і громадську роботу здобувачів вищої освіти та оволодіння ними практичних вмінь і навичок, а також висновки про звіти-щоденники.

Безпосереднє керівництво практикою здобувачів вищої освіти у тракторних бригадах, на пунктах технічного обслуговування, у майстернях (фермах, цехах, дільницях тощо) покладається на працюючих постійно в них спеціалістів, які зобов'язані забезпечити виконання програми практики і дати оцінку роботи здобувача вищої освіти.

У період переддипломної практики здобувачі вищої освіти повністю виконують правила внутрішнього трудового розпорядку, які діють у аграрних підприємствах (фермерських підприємствах та підприємствах агротехнічного сервісу). На них також розповсюджується загальне трудове законодавство.

У період практики здобувачі вищої освіти ведуть звіти та щоденники, в яких кожен день записують перелік основних робіт, які виконуються, дається опис механізованих технологічних процесів, організації робіт на дільницях проходження практики, а також доручень, які виконують студенти з переддипломної практики.

До щоденника та звіту додаються схеми механізованого технологічного процесу, опис особистих спостережень, критичні зауваження, висновки і пропозиції, креслення, ескізи тощо.

Здобувачів вищої освіти під час проходження практики отримує від керівника практики, а також від свого наукового керівника вказівки, рекомендації та роз'яснення з усіх питань, пов'язаних з організацією та

проходженням практики, звітує про виконання робіт відповідно до графіка проведення практики.

Здобувач вищої освіти:

- до початку практики одержує від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибуває на базу практики;
- вивчає й суворо дотримується правил охорони праці й техніки безпеки;
- у повному обсязі виконує всі завдання, передбачені програмою практики, а також вказівки керівників від кафедри та від бази практики;
- максимально використовує наявні можливості бази практики;
- заповнює документацію щодо проходження практики на відповідному рівні та забезпечувати її доступність для перевірки в будь-який час;
- несе відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно підготовує звіт про виконання програми практики та індивідуального завдання.

6. Звітність за результатами практики, її захист і підсумковий контроль

За підсумками переддипломної практики здобувач вищої освіти подає на кафедру:

- щоденник переддипломної практики;
- розгорнутий звіт про результати переддипломної практики, який складається з титульного листа, завдання на практику, змісту, вступу, основної частини - звіт з аналітичного та проектного розділів практики у встановленій формі, висновків (самостійного оцінювання роботи), списку використаної літератури, додатків;
- презентацію підготовленої доповіді за результатами переддипломної практики (за бажанням).

Після перевірки щоденників, звітів і висновків до них, звіт і щоденник здобувач вищої освіти захищає перед комісією яка виставляє оцінку за переддипломну практику, враховуючи при цьому відгуки керівників практики від підприємства.

За підсумками захисту здобувачу вищої освіти виставляють оцінку за існуючою формою контролю - диференційований залік згідно зі встановленою університетом шкалою оцінювання.

Оцінку за переддипломну практику заносять в екзаменаційну відомість і залікову книжку, її прирівнюють до оцінок (заліків) із теоретичного навчання та

враховують під час підбиття підсумків загальної успішності здобувачів вищої освіти.

Оцінювання результатів проходження практики проводять з оцінкою за 100- бальною шкалою. Рівень оцінки відповідає рівню виконаної роботи і поданих матеріалів у частині опрацьованої літератури, зібраних і оброблених матеріалів, їх відповідності тематиці дипломної роботи та специфіки магістерської програми "Агроінженерії", наявності елементів наукової новизни і практичної значущості.

Оцінка "відмінно" (90 - 100 балів) виставляється за умови повного виконання вимог із переддипломної практики в установлений термін, готовності для включення поданих матеріалів у дипломну роботу, наявності результатів, що мають ознаки наукової новизни.

Оцінка "добре" (75 - 89 балів) виставляється в разі наявності окремих недоробок, неповноти поданих матеріалів.

Оцінка "задовільно" (60 - 74 бали) виставляється в разі некомплектного і неякісного подання матеріалів, слабкої теоретичної підготовки.

Здобувачі вищої освіти, які отримали незадовільну оцінку (тобто не виконали програму практики з поважних причин і не надали звітні матеріали), підлягають відрахуванню як ті, що мають академічну заборгованість у встановленому порядку.

Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики з поважної причини, направляються на практику вдруге, у вільний від навчання час.

Здобувачі вищої освіти, які не виконали без поважної причини вимоги програми практики або отримали незадовільну оцінку, відраховуються як ті, що мають академічну заборгованість у встановленому порядку.

Рекомендується скласти звіт про переддипломної практику за структурою, наведеною в табл. 2.

Таблиця 2

Структура звіту з переддипломної практики

Розділ	Кількість сторінок
Титульний аркуш	1
Зміст	1-2
Вступ (об'єкт, предмет, мета і завдання переддипломної практики, досліджень за індивідуальним завданням, пов'язаним із розв'язанням питань магістерської дипломної роботи)	2
Коротка характеристика організації підприємства її структури, виробничих потужностей, матеріально-технічного стану із висновками. Висвітлення проблемних питань, які плануються досліджувати в магістерській роботі.	8-10

2. Проведення досліджень за індивідуальним завданням, пов'язаним із розв'язанням питань магістерської дипломної роботи та виконання додаткового індивідуального завдання з фахової іноземної мови.	10-12
3. Висновки (за результатами виконання завдання переддипломної практики, досліджень за індивідуальним завданням та пропозиції щодо вдосконалення)	2
Список літератури	1-2
Додатки	

Список використаної літератури необхідно оформити за стандартом ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП "УкрНДНЦ", 2016. 17 с.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/standarts/DSTU_GOST7.1 - 2006.pdf.
2. ДСТУ 3582:2013 Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с.
3. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП "УкрНДНЦ", 2016. 17 с.
4. ДСТУ 3008-15 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ : ДП "УкрНДНЦ", 2016. 31 с.
5. Food and Agriculture Organization of the United Nations. AGROVOC Multilingual Thesaurus. Rome : FAO, 2026. URL: AGROVOC. (дата звернення: 03.07.2026).
6. ASABE. ASABE Standards. St. Joseph, MI : ASABE, 2025. URL: ASABE Standards.
7. Oxford University Press. Oxford Learner's Dictionary of Academic English. Oxford : Oxford University Press, 2014. 999 p.

ДОДАТКИ

Структура земельних угідь господарства

№ з/п	Види угідь	Площа, га	% до загальної площі земельних угідь	% до с.-г. угідь
1	Загальна площа земельних угідь		100	X
2	із них с.-г. угіддя – всього			100
3	в т.ч. рілля			
4	сінокоси			
5	пасовища			
6	багаторічні насадження – всього			
7	із них хміль			
8	сади			
9	Інші угіддя – всього			X
10	в т.ч. зайняті водоймами			X
11	дорогами			X
12	лісами			X
13	кар'єрами та іншими угіддями			X

Структура посівних площ господарства

№ з/п	Назва культур	Роки					
		20__		20__		20__	
		площа, га	%	площа, га	%	площа, га	%
1	<i>Разом зернових</i>						
2	із них озимі на зерно – всього						
3	в т.ч. озима пшениця						
4	озиме жито						
5	озимий ячмінь						
6	тритікале						
7	<i>Ярі зернові – всього</i>						
8	в т.ч. яра пшениця						
9	ярий ячмінь						
10	овес						
11	гречка						
12	горох						
13	вика						
14	соя						
15	кукурудза на зерно						
16	<i>Технічні культури – всього</i>						
17	в т.ч. цукрові буряки						
18	соняшник						
19	озимий ріпак						
20	ярий ріпак						
21	<i>Картопля і овочі – всього</i>						
22	в т.ч. картопля						
23	капуста						
24	столові буряки						
25	морква тощо						
26	<i>Кормові культури – всього</i>						
27	в т.ч. багаторічні трави - всього						
28	із них на сіно						
29	сінаж						
30	з/к						
31	силос						
32	насіння						
33	Кормові буряки						
34	Кукурудза на силос						
35	Кукурудза на з/к						
36	Однорічні трави						
37	<i>Спец. медоноси – всього</i>						
38	в т.ч. фацелія						
39	буркун та інші						
Разом посівів							

Структура поголів'я стада тваринництва господарства

№ з/п	Назва виду тварин	Роки					
		20__		20__		20__	
		кількість, голів	%	кількість, голів	%	кількість, голів	%
1	<i>Разом поголів'я</i>						
2	Велика рогата худоба – всього						
3	в т.ч. корови						
4	ремонтний молодняк						
5	молочні телята						
6	м'ясне поголів'я						
7	<i>Свині – всього</i>						
8	в т.ч. свиноматки						
9	підсисні поросята						
10	відлучені поросята						
11	відгодівельне стадо						
12	<i>Вівці – всього</i>						
13	в т.ч. матки						
14	валухи						
15	плідники						
16	ягнята						
17	<i>Птиця – всього</i>						
18	в. т.ч. кури						
19	гуси						
20	індики						
21	качки						
22	та інші						

**Показники господарської діяльності підприємства
за останні 3 роки**

Показники діяльності	Роки		
	20__	20__	20__
1			

Склад тракторного парку господарства

№ з/п	Марки тракторів	Кількість, шт.	Технічний стан або залишковий ресурс у %	Примітка
1	Трактори загального призначення – всього			
2				
3				
4				
5	Трактори універсально-просапні – всього			
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12	Трактори спеціального призначення – всього			
13				
14				
Тракторів всього				

**Склад парку сільськогосподарських машин
та комбайнів по господарству**

№ з/п	Назва групи машин і комбайнів	Марки	Технічний стан або залишковий ресурс у %	Кількість, шт.
1	Луцильники			
2	Борони			
3	Котки			
4	Культиватори			
5	Комбіновані агрегати			
6	Плуги			
7	Машини для внесення мінеральних та органічних добрив			
8	Посівні та садильні машини			
9	Машини для захисту рослин			
10	Косарки			
11	Граблі і ворушили			
12	Прес-підбирачі та інші			
13	Кормозбиральні комбайни			
14	Жатки			
15	Зернозбиральні комбайни			
16	Картоплезбиральні машини			
17	Машини для збирання цукрових буряків			
18	Машини для збирання льону			
19	Машини для збирання хмелю			
20	Причепи			
21	Машини і обладнання для тваринних ферм			
22	Машини і обладнання для переробки с.-г. продукції			
23	Стенди і обладнання для проведення ремонту та технічного обслуговування с.-г. техніки			

Технологічна карта вирощування _____
(назва культури)

Попередник _____
 Площа _____ га
 Врожайність: основної продукції _____ ц/га
 побічної продукції _____ ц/га
 Валовий збір: основної продукції _____ т
 побічної продукції _____ т
 Норма внесення добрив: органічних _____ т/га
 вапнякових _____ т/га
 мінеральних _____ т/га
 Норма висіву(садіння) насіння _____ кг/га

№ з/п	Назва технологічних операцій	Одиниці виміру	Обсяг робіт		Склад агрегату			Обслуговуючий персонал		Норма виробітку, га, т	Кількість нормозмін	Витрати праці на весь обсяг робіт, люд.-год.	Тарифна ставка за норму, грн		Зарплата за весь обсяг робіт, грн			Витрати палива, л	
			фізичних одиниць	еталонних, га	енерго-машина	с.-г. машина		механізатори	інші робітники				для механізаторів	інших робітників	для механізаторів	інших робітників	разом	на одиницю роботи	всього
						марка	кількість												
1	2	3	4		5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
ОСНОВНИЙ ОБРОБІТОК ҐРУНТУ ТА ВНЕСЕННЯ ДОБРІВ																			
1																			
2																			
ПЕРЕДПОСІВНИЙ ОБРОБІТОК ҐРУНТУ ТА СІВБА																			
1																			
2																			
ДОГЛЯД ЗА ПОСІВАМИ																			
1																			
2																			
ЗБИРАННЯ ВРОЖАЮ																			
1																			
	Всього																		

Технологічна карта
виробництва продукції тваринництва

Господарство ____ Найменування ферми ____ Виробничий напрямок (спеціалізація) ____ Спосіб утримання тварин ____	Річні норми годівлі на голову кормів: концентрованих – ____ кг, коренеплодів – ____ кг, грубих – ____ кг, силосу – ____ кг	Кількість голів на фермі ____ Кратність: доїння ____ годівлі ____ Продуктивність: надої: ____ приріст: ____
---	---	--

№ з/п	Назва виробничих процесів та операцій	Об'єм роботи за добу, м ³ , т	Кількість днів роботи в рік, днів	Об'єм роботи за рік, тис. м ³	Найменування машин і обладнання (тип, марка)	Привід та його потужність, кВт	Продуктивність за годину, т/год, м ³ /год	Кількість годин роботи машин		Кількість персоналу на операцію, чоловік	Затрати праці		Капітало-вкладення	Амортизація та поточний ремонт			Витрати енергії, кВт/год	Вартість енергії, грн.	Зарплата персоналу, грн.	Інші прямі затрати, грн.	Загальні прямі затрати, грн.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11	12		13	14	15					
Всього																					
На одиницю продукції																					

ДОГОВІР № _____
про проведення практики студентів
Поліський національного університету

Місто Житомир
 20__ р.

« ____ » _____

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони

Поліський національний університет

(далі - вищий навчальний заклад), в особі **ректора – Ковальчука О.Д.**
 що діє на підставі _____ Статуту _____,
 (статут або доручення)

і, з другої сторони, _____
 (назва підприємства, організації, установи)

(далі – база практики), в особі _____
 (посада, прізвище та ініціали)

_____, що діє на підставі _____
 (статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів на практику згідно з календарним планом:

№ з/п	Напрямок підготовки. Професійне спрямування/	Курс	Вид практики	ПІБ студента	Термін практики (початок - кінець)

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.

1.3. Створити належні умови для виконання студентами програми практики, не допускати їх використання до зайняття посад та виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити студентам умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.

1.5. Надати студентам-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти вищий навчальний заклад.

1.7. Після закінчення практики надати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.

1.8. Надавати студентам можливість збору інформації для курсових та дипломних робіт за результатами діяльності підприємства, яка не є комерційною таємницею, на підставі направлень кафедр.

1.9. Додаткові умови _____

2. Вищий навчальний заклад зобов'язується:

2.1. До початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі студентами під час проходження практики.

2.4. Навчальний заклад зобов'язується не розголошувати використану інформацію про діяльність підприємства через знищення курсових, дипломних робіт та звітів у встановленому порядку.

2.5. Додаткові умови _____

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики.

3.4. Договір складений у двох примірниках: по одному – базі практики і вищому навчальному закладу.

3.5. Місцезнаходження:
навчальний заклад: 10008 м. Житомир, бульвар Старий, 7
Поліський національний університет
база практики: _____

Підписи та печатки:

Поліський національний університет:

База практики:

(підпис) прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ ____ ” _____ 20__ року

М.П. “ ____ ” _____ 20__ року

Міністерство освіти і науки України
Поліський національний університет
Щоденник практики

_____ (вид і назва практики)
студента _____
_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
Інститут, факультет, відділення _____
Кафедра, циклова комісія _____
Освітній ступінь _____
Кваліфікація _____
спеціальність _____
_____ (назва)
_____ курс, група _____

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи „____” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
Підприємства, організації, установи “____” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

**Висновок керівника практики від вищого
навчального закладу про проходження практики**

Дата складання заліку „____” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від вищого навчального закладу

(підпис) (прізвище та ініціали)

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Керівник практики від підприємства, організації, установи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Печатка

«_____» _____ 20__ року

Календарний графік проходження практики

[illegible]

Керівники практики:

Від вищого навчального закладу _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Місце кутового штамп
вищого навчального закладу

КЕРІВНИКУ

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

/є підставою для зарахування на практику/

Згідно з угодою від „___” _____ 20__ року № ___, яку укладено з

(повне найменування підприємства, організації, установи)

направляємо на практику студентів _____ курсу, які навчаються за напрямом підготовки (спеціальністю)

Назва практики _____

Строки практики з „___” _____ 20__ року

по „___” _____ 20__ року

Керівник практики від кафедри _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

ПРІЗВИЩА, ІМЕНА ТА ПО БАТЬКОВІ СТУДЕНТІВ

М.П. Завідувач випускової кафедри Поліського університету _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНЖЕНЕРІЇ ТА ЕНЕРГЕТИКИ
КАФЕДРА АГРОІНЖЕНЕРІЇ ТА ТЕХНІЧНОГО СЕРВІСУ

ЗВІТ

З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

У _____ району _____ області

Студента ОС - «Магістр» _____ курсу
групи _____

(ПІБ)

спеціальності _____

Керівник від вузу _____

Керівник від господарства _____

Оцінка:
Національна шкала _____

Кількість балів: _____
Оцінка ECTS: _____

Члени комісії

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Житомир 2026

Приклад глосарію професійної термінології з агроінженерії
Ukrainian–English Glossary

№	Українською	Англійською
1	агроінженерія	Agricultural Engineering
2	сільськогосподарське підприємство	Agricultural Enterprise
3	фермерське господарство	Farm Enterprise
4	виробничий процес	Production Process
5	матеріально-технічна база	Material and Technical Resources
6	сільськогосподарська техніка	Agricultural Machinery
7	машинно-тракторний парк	Machinery and Tractor Fleet
8...	...	...
30		